

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 25 K Félévre 150 K
 Negyedévre 75 K Egész évre 300 K
 EGYES PÉLDANY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap

Felélős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM

INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Akik nem látnak

Akiknek szemük van és nem látnak az orruk hegyéig, azok talán szerencsétlenebbek, mint a szemük világtól megfosztott gyámoltalan vakok. Ép és egészséges szemmel járnak-kelnek az életnek nevezett sítorgó, kavargó forgatagban s nem látják meg, nem veszik észre, hogy hol, merre vezet utjuk és hol, merre vár rájuk a veszedelmet rejtő Scylla és Charibdis. Csak tántorognak, csak ténferognak. Szépért, jóért hevülő, igazságot kereső, romlatlan, becsületes lelkük a látszat és külszin után itél csupán, mert fátyolos szemük nem látja a háttérben, vagy a mélységben meghúzódó lényegét. Üres fejű akarnokok, vagy szemforgató, dörgő hangú demagógok egyformán megejthetik és hálójukba kerithetik őket, mint ahogy maga után csalja, csalogatja gyanutlan vándorját a szeszélyes és csalfa délibáb.

Mikor az egész ország, minden józanul gondolkodó magyar ember a keresztyén nemzeti ideák megteremtésén, megerősítésén és intézményes biztosításán dolgozik, fáradozik szüntelen, mikor a nagy nemzeti szerencsétlenség összerterelt, egy táborba, együvé hozott minden nemesen érző, hazáját szerető magyar embert, mikor erkölcsi kötelességnek, lelkiismeretbeli követelménynek tartja mindenki, hogy a zsidó-bolsevizmus és a nemzetközi szabadkőművesség sötétben ólálkodó lovagjaival és kőtenyes mestereivel minden közösséget megtagadjon s őket a közélet irányító porondjának küzdő teréről letaszítsa, — akkor még mindig akadnak apáik hitében felnőtt, családi hagyományaikra büszke tösgyökeres magyar emberek, akik nem áttalanak nyiltan a nagyképűsködő, szemtekeforgató közéleti-zsonglőrök pártjára kelní és kifordított színű lobogójuk mögé sorakozni. Ők azok, akiknek szemük van, de mégsem látnak. Ők azok, akik csak a látszat és külszin után ítélnék és alapjában véve sajnálatraméltóbbak, mint a szem nélkül tapogatózó, világ nélkül bukdácsoló, gyámoltalan vakok.

Nem látják, hogy a magyarság életére törő, hazátlan zsidó-csöcselék s annak zavarosban halászó, csörtető csatlósai tették tönkre szép Magyarországot, nem látják, hogy a bomlasztó munka kiinduló és irányító szálai a szabadkőműves páholyok titokzatos mélyén végződnek. Nem látják űk, hogy az a dörgő hangú, ügyesen kacintgató népszónok, aki tisztes palástjába, magasztos méltóságának nimbuszába burkolózva prédikál nekik megértésről, szeretetről, szerénységről, — ugyanaz, aki esküdt el-lensége mindennek, ha még oly ideáli-

san szép és nemes is, ami nem az ő érdekeit szolgálja, nem az ő hiúságát csiklandozza, nem őt emeli és magasztatja, ugyanaz, aki egyformán üdvözli a fáját kifosztó bolsevista-zsidók tanácsközársaságát, meg a leigázó, rabigába hajtó rablőzsvány náción dolyfős fejedelmét. Nem látják, hogy az a másik, az a mosolygós arcú, tisztes külsejű, de aggkori gyöngeségben szenvedő, tehetetlen ember, aki díszes állását, fényes összeköttetéseit a bűnös mult megrögzítésére és tovább folytatására akarja felhasználni, s nekik öregségtől remegő hangon osztogat tanácsokat és atyai intelmeket, ugyanaz az öreg, aki megindult, tulcsordult lélekkel hajtotta meg a város zászlaját a Judás-pénzt osztogató zsidóság előtt, s boldog egyetértésben munkálkodik ma is nemzetközi szabadkőműves páholy-testvéreivel.

Akik nem látnak, nem látják ezt, s hagyják magukat orruknál fogva vezetni. Hagyják magukkal elhitetni, hogy semmisen történt a multban, aminek nem lett volna szabad megtörténnie, s hogy amit sok millió keresztyén magyar óhajt, kíván, akar és megalkuvás nélkül követel, az nem helyes, az nem jó. Csak az a magyarság érdeke, az a haza üdve és java, amit űk akarnak. Az, hogy űk ragyogjanak, tündököljenek mindenáron.

Akik nem látnak, azok nem látják ezt, s minden jóakaratu figyelmeztetés, kétséget kizáró felvilágosítás dacára is követik az ármánykodókat.

Kevesen vannak ugyan, de a nemzet is kevés és kár, igen nagy kár ű értük is . . .

Pedig el fog érkezni az idő, amikor az ő szemük is megnyílik a látásra. Csak késő ne legyen!

Felemelték a havi fejadagot

A kenyérbizottság javaslata a Ház előtt -- A bírák és ügyészek státusát tárgyalják

— A nemzetgyűlés mai ülése —

Budapest, aug. 13. (N. St. t. j.) A nemzetgyűlés mai ülését fél 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Pallavicini György ögróf megindokolja a nemzetgyűlési képviselők összeférhetetlenségének szabályozásáról benyújtott indítványát.

Teleki Pál gróf miniszterelnök kijelenti, hogy bár általánosságban nem ért egyet a javaslattal, hozzájárul a javaslat napirendre tűzéséhez. A Ház így határoz.

Utána Vass József a közoktatási és pénzügyi bizottság eladója betérjeszti a főiskolai hallgatók beiratkozásáról szóló törvényjavaslatot.

Ugyancsak Vass József, mint a 9 es kenyérbizottság eladója a gabonarendelet revíziója tárgyában hozott bizottsági határozatot ismerteti, amely a következő: általános fogyasztásban a fejadag 7 és fél kilogram, tisztviselőknek 8-4 kilogram, nehéz munkásoknak 10 és fél kilogram, gépészeknek, mozdonyvezetőknek és hasonlókknak 12 kilogram, bányászoknak 16 és fél kilogram. Javaslója a bizottság, hogy a természetesen kicsempészése ellen a nemzetgyűlés szigorú rendszabályokat léptessen életbe. A megváltási árat 400—500 koronában fogják megállapítani. A szállítási, fuvarozási és kezelési díjat 240 koronáról 162 korona 85 fillérré szállították le. A leszállítás következtében a 4. millió métermázsza gabonánál 320 millió korona csökkenés mutatkozik a fogyasztók javára. Nagyatádi Szabó kéri a nemzetgyűlést, hogy sürgősen tárgyalják a javaslatot, s lehetőleg még ma.

Elnök kijelenti, hogy ez lehetetlen, de ha a sürgősséget kimondja a Ház, 24 órán belül a holnapi napirend első pontjának kitűzheti. A Ház így határoz.

Utána a bírák és ügyészek fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása következett.

Koszó István örömmel üdvözli a törvényjavaslatot, amely kiemeli a bírákat és ügyészeket a köztisztviselők sanyaru helyzetéből és külön státus alá veszik őket. Kijelenti azonban hogy a státussal nincs megelégedve, mert min-

dent el kell követni, hogy a bírói kar gondatlanul és teljes odaadással lássa el nehéz hivatását. A javaslatot elfogadja.

Pető Sándor rámutat arra, hogy a miniszteriumokban napról napra történnek magas állásokba kinevezések, ugyszintén a kalonáságnál is, azonban a bírói karban és ügyészeknél nem látjuk ugyanazt. Ez nem demokrácia. Egyébként a javaslatot elfogadja.

Hegedűs György: „A bírák erkölcsi súlyától függ az, hogy az ország ismét talpra állhasson. Nagy csodálkozással látja, hogy végre, mikor a kormány a bírák megélhetésének kérdését programjába felvette, azt nem azzal az eredménnyel tette, ahogyan azt a bírák és ügyészek méltán elvárhatták. Arra kéri a kormányt, hogy a bíráktól és ügyészektől ne sajnáljon még néhány milliót.

Bródy Ernő: Mindent el kell követni, hogy a bírák megélhetését biztosítsuk. Üdvözli a törvényjavaslatot, de abban nem látja a javulást a bírák és ügyészek helyzetére vonatkozólag, mert az új status és a régi fizetés között alig van valami különbség. A javaslatot elfogadja. Azután

Ruppert Rezső szól a javaslatához.

Kovács József nem akceptálja a kormány azon kifogását, hogy a bírák és ügyészek számára nincs pénz. Nyuljon oda, ahol van. Somogyi István kisebbségi indítványát fogadja el.

Tomcsányi Vilmos pénzügyminiszter közszönetét fajezi ki a Háznak azért az élénk érdeklődésért és rokonszenvért, amellyel a bírák és ügyészek sorsa iránt viseltetik. Rámutat arra, hogy az ország mai helyzetében lehetetlen további kedvezményeket adni. Ajánlja, hogy a Ház változtatás nélkül fogadja el a javaslatot.

Somogyi István újból kisebbségi javaslata mellett szól fel. Az elnök szavazást rendel el, mely szerint 24-en az előadói javaslatot, 14-en pedig Somogyi indítványát fogadták el. Mint-hogy így a Ház határozatképtelensége nyilvánvaló lett az elnök szönetet rendelt el. Szönet után újra szavazás volt s a Ház nagy többséggel az előadói javaslatot fogadta el.

A Tisza-gyilkosság főtárgyalása

Tanukihallgatások -- A szomszéd vallomása

Budapest, aug. 13. (Nemz. St. tel. jel.) A hadosztálybíróóság ma folytatta a Tisza gyilkosság főtárgyalását.

Nádas Sándor hírlapíró jelentéktelen vallomása után Balázs Béla nyugalmazott főispánt hallgatták ki, aki elmondja, hogy közvetlenül a Roheim-villa mellett van a lakása. A forradalom délelőjén villájában, az első emeletről látta, hogy a Roheim-villa lépcsőjén egy polgári ruhás ember áll, és parancsoló gesztusokkal kommandírozta a katonákat. A Hermína-uton látott katonákat és csöcseléket. Később a civilruhás ember 2-3 katonával eltávozott. Az volt a meggyőződése, hogy Tiszát nyilván nem találták otthon.

Közben feljött a soffőr és engedélyt kért, hogy értesítse Tiszát, hogy merénylet készül ellene. Akkor elmondotta azt is, hogy a Hungária köruton katonák beszélgetését hallotta, akik azt mondták, hogy éjszaka végezni fognak Tiszával. Ekkor levében figyelmeztette Tiszát a veszélyre. Kijelenté még, hogy a merénylet idején, délután nem volt otthon, de délelőt látta a csendőroket, még pedig fegyver nélkül.

Pásztor Béla mozsiznész, aki tagja volt a 11-es katonatanácsnak, azt vallja, hogy a katonatanács formális üléseket nem tartott. Tisza meggyilkolásáról a katonatanácsban soha sem

volt szó. A megbeszéléseken jelen voltak politikusok is, így többibben Fényes László, Friedrich és Kéri Pál.

Mondada kérdésére, hogy buzdították-e őket a forradalomra, kijelenti a leghatározottabban, hogy buzdították, sőt ólomlábúaknak is nevezték őket és más erős kifejezéseket is használtak velük szemben. A forradalom napján délután az Astoriában látta Friedrichet, zsaketen volt, kalap nélkül. Jelen volt Toronyi ezredes is, akinek egyik díszintéziója le volt tépve, a másik meg fenn volt. Arra a kérdésre, hogy kapott-e pénzt, kijelenti, hogy igen, két izben 10-10 ezer koronát, azonban ő sohasem kérte.

Elnök kérdésére kijelenti, hogy a vádlottak közül Hüttner, Stankovszkyt és Dobót ismeri.

Azután János Andort hallgatja ki a bíróság, aki eladja, hogy a Károlyi párt 3-4 ülésén vett részt, de sohasem hallott ott a tisztek letartóztatásáról. Az üléseken két három izben jelen volt Kéri Pál és Friedrich István is. Friedrich „snájdig” forradalmárnak mutatkozott. A lánchídi-események után rátámadt Csernákra, hogy miért nem vitte a katonákat a tömeg ellen, mire Csernák azt felelte, hogy a forradalom érdekében kimélnie kellett az embereket. A tárgyalást folytatják.

Cserekereskedelmünk Hollandiával

A Move nagyjelentőségű akciója

A Move budapesti központja igen életrelvő, és kihatásában nagyjelentőségű akciót indított meg, és ennek lelkes támogatására felhívta vidéki alakulatait. Arról van szó, hogy ajánlatot kapott Hollandiától: küldjön neki Magyarország speciálisan nemzeti jellegű művészeti és kézműipari termékeiből, Hollandia pedig küld viszonzásul olyan ruházati, háztartási, felszerelési cikkeket, melyek továbbfel dolgozásra alkalmasak, s melyeknek manapság szükében vagyunk. Csere útján hozzájutnaünk tehát vászonhoz, batistához, selyemhez, pamuthoz, ruhaneműkhez és sok egyébhez, melyeket idehaza a horribilis árak mellett csak némely kiváltságosok szerezhettek meg.

Az ajánlatot örömmel kell megragadnunk és ezt a hasznos és okos összeköttetést a Németalfölddel sürgősen létrehozunk.

Erre kér a Move, és erre buzdít a magunk jólfelfogott gazdasági érdeke. De nem csupán az egyéneknek, vagy a családi körnek szempontja, hanem az egyetemes nemzeti szempontok is kiemelendők itt. Mert nyilvánvaló, hogy ebből az összeköttetésből a következő előnyöket nyerhetjük:

1. A zülésből kiemelkedve, baráti jobbot szoritunk egy fejlett kulturájú állammal.

2. Megismertetjük a magunk fajmagyar művészetének kiváló kvalitásait és kézműiparunk mázas színvonalát, értékes termékeit. E téren idáig bűnösen vétkeltünk magunk ellen. Alig tetünk valamit azért, hogy a külföld a magyar faj zsenijének dus termőforrásairól csak tudomást is vegyen.

3. Munkánk gyümölcse számára megkapjuk az értékesítés terét és lehetőségét. Lerongyolodott pénzvizonyaink elzárnak attól, hogy művészeti és kézműipari alkotásainkat idehaza megfelelően értékesíthessük. A külföld megadja az elismerést s a méltó ellenértéket.

4. Ebből következik, hogy a művészeti és iparágak ismét fellendülnek, sok ellankadt kéz válik ismét szorgossá, sok elcsüggedt szív bizakodóvá.

5. Javítjuk a valutánkat. Mert Hollandia arra is kész, hogy a szállított árukért, ha úgy kívánjuk, nem áruval, hanem pénzzel fizet, szilárd, jó hollandi valutában.

Nyilvánvaló a mondottakból az akció széles perspektívája és fontossága. Ettől áthatva felkérünk mindenkit, egyeseket és testületeket egyaránt, hogy fentebb körülírt tárgyaikat csere céljára juttassák el a Move helybeli irodájába (Sas-u. 2. II. em.) és alkalmazzanak rá cédulát nevük és lakáscímük megjelölésével. A beérkezett tárgyakat egy kereskedőből (Bosznay István) és két gyűjtő-szakértőből (Szilágyi Imre dr és Haranghy Jenő) álló hármass bizottság fogja a csereanyagba besorozni, és értéküket megállapítani. Az így összeállított szállítmányokat a „Magyar Kulturház” Hollandiába továbbítja, s az onnan cserebe küldött szállítmányokat pedig majd a Move fővárosi és vidéki alakulatainál szíjjelesztja.

A tárgyakat beküldőknek szabad választásra lesz bízva, hogy tárgyaik ellenértékét csereanyagban, avagy készpénzben óhajják-e megkapni. A Move természetesen hálás köszönettel veszi, ha jólékonycéljaira ellenszolgáltatás várása nélkül, adakozás címén is szolgáltat be tárgyakat a közönség.

Bizunk benne, hogy ez a hazafias, szép akció, melyet Debrecenben Hubert kormánybiztosné vezetése alatt lelkes urinők támogatnak, meghozza a remélt nagy sikert. Debrecenben és vidékén pompás, hamisítatlan magyar stílusú díszitű művészeti és kézműipari termékeinket, — elég a cifra szűrt, kulacsot, vagy tulipános ládát megemlíteni. Van itt bőven anyag körülöttünk, melyet az irántunk érdeklődő külföldnek juttatva fajunk becsületét öregbítjük és nemzeti megújulásunk nagy művét szolgálhatjuk.

Sz. I. dr.

Szakadás az orosz kérdés miatt

Hága, aug. 13. (N. St. t. j.) Az angolok és franciák között nyílt konfliktus támadt, mert a franciák elismerték Wrangel tábornok kormányát. Az angol király elhalasztotta skóciai utazását, ugy szintén Lloyd George is svájci utazását. Lloyd George a királynál hosszabb audiencián volt és ezután a francia ügyvivőt hirtelen a külügyminiszteriumba hívták, hol Lord Cursonnal hosszas tanácskozást folytatott.

A lapok egyértelműleg azt írják, hogy Wrangel elismerése Angliában kinos szenzációt kellett. A szövetségesek az orosz kérdésben két táborra szakadtak. Amerika és Franciaország szembeállanak Angliával és Oroszországgal.

A csehek megtagadták a segítséget

Páris, aug. 13. (N. St. tel. jel.) Vellin francia tábornok, a prágai katonai misszió főnöke hivatalosan közölte kormányával, hogy Cseh-Szlovákia jelenlegi belső helyzete nem engedi meg Lengyelország támogatását.

X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X

A Temps jelentése szerint a lengyel kormány Posenbe fog átköltözni, míg egyes miniszterek úgy nyilatkoznak, hogy a kormány Varsóban marad. Rosvadovszky tábornok kijelentette, hogy a szovjet győzelme egyszersmind a németek győzelmét jelentené. Lengyelország már ébredszik és reméli, hogy ellen fognak tudni állni az ellenséges támadásoknak.

Csicserin távirata

Berlin, aug. 13. (Nemzeti St. tel. jel.) A „Berlinske Tidende” táviratot kapott Varsóból, mely szerint ott elfogták Csicserinnek Kraszinhoz intézett szikratáviratát, amelyben azt közli, hogy az angol javaslatokat elfogadja.

Rágalmazás a szabadkőművességgel való alaptalan gyanúsítás?

A debreceni bíróságot egy igen érdekes eset foglalkoztatja, amely jogélelünkben novumot jelent. Az eset ez:

A Petőfi Társaság és a Tudományos Akadémia debreceni matinéi alkalmából Szávay Gyula, a Petőfi Társaság főtitkára, kéksárga színű selyemszalaggal illátott, hatalmas virágcsokrot kapott. Ezt az irodalmi ünneplést két helybeli újság akként kommentálta, hogy Szávay Gyulának a virágcsokorral — a szabadkőműves őrszetartás jelétül — a városi tanács kedveskedett, míg a város a matinén szereplő többi nagyságot, így Jaszai Marit is, tüntetően mellőzte. Laptársaink azt is állították Szávay Gyuláról, hogy a győri „Párlantropia” és a debreceni „Haladás” páholyok tagja.

Mellékesen jegyezzük meg, hogy a kéksárga selyemszalagu virágcsokrot nem a városi tanács küldte, hanem ez a figyelem a Baross Szövetség debreceni főkjától ered, amely a Szövetség igazgatóját kívánta ezzel ünnepelni. A szabadkőművesség vádjában pedig Szávay a leghatározottabban kijelenti, hogy nem tagja és soha nem is volt tagja jelzett páholyoknak.

E tényállás tisztázásával az ügy még nem nyerhet befejezést. Szávay Gyula társadalmi, közéleti téren jelentős pozíciót tölt be s nem rég választották meg a budapesti kereskedelmi és iparkamara főtitkárává. — Egy ily exponált személyiségre nézve nem lehet közömbös az, ha alaptalanul szabadkőművességgel vádolják akkor, amidőn a három pontos kéz-kezet mos társaság a köztudatban mint hazánkat romlásba, örvénybe kergető, idegen faji politikától átítatott destruktív szervezet él s amidőn a hazafiatlan és veszélyes társaságot kormányunk feloszlatta. Kétségtelen, hogy most, amidőn éles reflektorral világítottak be a páholyok sötétségébe, a szabadkőművességre vonatkozó vád kiválóképpen alkalmas lehet arra, hogy valóság eselében a sértettet közmegevetésnek tegye ki.

Ugy látszik, ez a világos és egyenes gondolatmenet készítette Szávay Gyulát arra, hogy megbízást adjon ügyvédjének arra, hogy jelzeit két lap ellen sajtó útján elkövetett rágalmazásért a bünvádi eljárás megindítását kérje.

Az ügynek felelte nagy elvi fontossága és hordereje van. Nemcsak jogászaink, de a nagy közönség is izgalommal várja a bíróság döntését.

Halálra ítélték a pupos ház mestert és feleségét

Budapest, aug. 13. (N. St. t. j.) A statáriális bíróság ma hirdette ki a rablógyilkos ház mesterpár ügyében az ítéletet. A bíróság Mihályi István ház mestert rablógyilkosságban, feleségét mint bűnsegédet mondotta ki bűnösnek és ezért mindkettőjüket kötél általi halálra ítélté.

HIREK

Bécsben ujjong

és egymást öleli a nép, mert a vásárcsarnokok telve vannak az istenáldotta magyarföld sokáig nélkülözött terményeivel. Vaggonszámra kínálják a főzelék és gyümölcsneműt, árulják a baromfit, a sertést, a marhát és az őz császár város kiszípolozott Ieresztyén népe lelkes hozzánnát kiált egy egy vonatjára a magyar államvasutnak Valóságos lakulási-lakomát csapnak ma Bécs polgári családjai ugyanazért a pénzért amelyből napokkal ezelőtt egy férj ges almát alig tudtak vásárolni S az egész város örvend, ujjong és hálálkodik a mindig jó, a mindig nagy és mindig nemes Magyarország, mely nem torolja meg a rajta esett sérelmet, nem áll bosszút a nemtelen ellenség, hanem adja, megosztja azt, amije bőven van. Mintha semmisen történt volna... Így is van ez jól, büszke császár város! Lásd, a gyomrodon, a saját bőrödön lásd, hogy Csonka Magyarország emberséges, nagy és nemes még a fájdalomban, bánatában is...

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban: Nagytemplomban délelőtt 9 órakor predikál Harsányi László amerikai lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Nagy István segédlelkész. Kistemplomban délelőtt 9 órakor predikál Nagy István segédlelkész, délelőtt 11 órakor predikál dr Révész Imre lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Nagy Lajos segédlelkész. Kossuth-u. templomban délelőtt 9 órakor predikál Almássy Márton segédlelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Mezei Béla segédlelkész. Arpádtéri templomban délelőtt 9 órakor predikál Gyülveszi István szenior, délután 3 órakor kátét magyaráz Almássy Márton segédlelkész. Ispolyai templomban délelőtt 9 órakor Mezei Béla segédlelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Kalmár Dániel segédlelkész. Homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor predikál dr Révész Imre lelkész. Városi szegényházban délelőtt 9 órakor predikál Uray Sándor lelkész.

Vasárnapi iskola délelőtt 9 órakor a csapó-kerti óvodában, 11 órakor a homokkerti imaházban, délután 3 órakor a ref. egyház tanácstermében.

Délután 8 órakor a serdüdő, 5 órakor a felnőtt tagok összejövetele a Konfirmált Leányok Szövetségében, Egyháztér 17.

A róm. kath. templomban Nagybaldogasszony ünnepén 6, 7, háromnegyed 11 és fél 12 órakor csendes misék, 9 órakor nagymise, utána szentbeszéd. Délután 3 órakor litánia, szentolvasó, 4 órakor szentbeszéd, utána a Sz. József Társulat ájtatossága.

Az ág. hitv. evang. templomban (Miklós-utca 3) vasárnap délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet. Utána a félben maradt közgyűlés folytatása.

Tanácsülés. Tegnap délelőtt 9 órakor, a városi tanács dr Csóka Sámuel főjegyző polgármester-helyettes elnökségével ülést tartott.

Az árvizsgáló bizottság a vendéglősök által kiszolgáltandó ételek árának érintetlenül hagyása mellett a főtisztá árát próbaképpen további intézkedésig felfüggesztette. Kazinczy elnök.

A város házeit eladták. A tegnapi tanácsülés utasította a városi tiszteli főügyészt, hogy miután a városi Kút, Nyíl, Vendég és Simonffy-utcai házaira vonatkozólag elfogadta a vevők ajánlatát, kösse meg a vevőkkel az adás-vételi szerződést.

Az 1918 évi fa kompetencia. Az erdőmérnöki hivatal jelentette a tanácsnak, hogy az 1918 évi fakompetenciából 2050 köbméter fát még nem adott ki. Erre nézve utasítja a tanács az erdőmérnöki hivatalt, hogy az erdő könnyen megközelíthető részén jelölje meg a helyet, honnan a fa kitermelhető és adja tudni a háztulajdonosoknak, hogy hol a kitermelhető 2050 köbméter fakompetencia. Ha azonban a háztulajdonosok nem reflektálnának a fára, a 2050 köbméter fa a városi faraktárba szállíttassék be, minthogy a faraktár a múltévben megterhelődött.

Orvosi hir. Dr Nagy József szülész-nőorvos Piac-u. 4. sz. a. rendelőjében rendelkezési szülészeti és nőbeteg részére megkezdte. Rendel. d. e. 9-10 ig, d. u. 2-4 ig.

A budapesti valuta-piac. A budapesti valuta-piacon a külföldi pénznemeket ma a következő áron jegyezték: Napóleon 725-34 lei 433-31, márka 460-64-57, dollár 203-6-7, angol font 745-50, rubel 316, lira 1045-55, frank 1417-8, szokol 355-60, dinár 910-9.

A nyirbátori H. E. vasut kérelme. A „Debrecen-Nyirbátori Helyi érdekű vasut” igazgatósága átiratban kérte a tanácsot, hogy adja át a társaságnak a nyulasi megállónál levő váltókat, rakodókat, minthogy azok a társaság tulajdonát képezik. Minthogy ez ügyről nem tudnak semmit a városi mérnöki hivatalban, ez alkalommal nem határozott a tanács.

A szegény asszony kára. Egész nap 15 ó-futó újságáruló, szegény asszony vesztette el tegnap a reggeli órákban azt az 1275 koronát, amellyel éppen leszámolni akart. Uja a Varga, Verböczy, Piac, Bathányi utcákon vitt keresztül, ahol vagy kicsuszta, vagy kirántotta zsebéből a Hajdúföld egyik példányába becsomagolt pénzösszeget. Euton is kéri a becsületes megtalálót, hogy beteg állapotára és apró gyermekeire való tekintettel adja be az összeget a Hajdúföld kiadóhivatalába.

A ménes rendező bizottság a Hortobágyon. A ménes rendező bizottság kiszállt a Hortobágyra, hol a törzs gulyából 5 tehent, törzsménéből pedig 1 lovat és 2 darab csikót ki-elejtett. Minthogy ezek nem tenyészkepek, úgy intézkedett a tanács, hogy a kedden megtartandó országos vásáron árverés útján eladják a kiselejtett állatokat.

A „Turul” fakitermelő vállalat ajánlata. A „Turul” fakitermelő és értékesítő vállalat ajánlatot tett, hogy a város tulajdonát képező, a Vámospércs határában levő erdejéből 1000 öl fát kitermelést és kitermelést fát részint lovasutal, részint szekereken be szállítja. A kitermelésért ölenként 64 koronát ker, a szállításért pedig 55 öl fát 65 koronás árdan rekonzpzióként. A tanács elfogadta az ajánlatot.

Egyetemi internátusi helyek. A debreceni ref. koll. egyetemi internátusában az 1920-21. isk. év 1-ső felére még vannak betöltetlen helyek. Az internátusban az ifjak lakást, világítást kapnak évi 200, 400, 600, 800, 900 koronáért. Az ugyanazon épületben levő konviktsusi éttermekben reggeli, ebéd és vacsora évi díja 1000, 1600, 3600, és 4400 korona. Amennyiben az internátusban a téli időszakban fűtés lesz, külön díj számítatik fel. Mind az internátusba való felvételért közös kérvényt kell beadni f. e. aug. 20-ig az internátus igazgatóságához Debrecen, kollégium. A kérvényekhez mellékelni kell az eddigi tanulmányokról szóló bizonyítványt, orvosi, lelkeszi bizonyítványt, utóbbi arról, hogy az illető családja hány gyermeket nevel házon kívül. Végül egyetemi hallgató számára szóló szegénységbi bizonyítványt. A konviktsuba felvett hallgatók kötelesek télelvenként beszoigáltatni 4 kg. zsirt, 2 kg. enniváló szalonát, 15 kg. hüvelyeset, 6 kg. lisztet és 30 db tojást, melyek akkori forgalmi ára a felvételi díjba beszámítatik. Az egyetemen a theologiai, jogi és bölcsészeti fakultás működik. Beiratkozni szept. 30-ig lehet.

A világitási vállalat kérelme. A világitási vállalat kérte a várost, hogy a város tulajdonát képező s a vállalat rendelkezésére bocsájtott lovakat adja el a vállalatnak. A beérkezett véleményezés alapján, minthogy a kért lovak eladásra nem alkalmasak, nem adja el a város a világitási vállalatnak, mert nem akarja hogy a vállalat károsodjon.

Megkezdik a barakkok átépítését. Hubert Ottó kormánybiztos főispán az elmúlt héten Budapesten járt és lépéseket tett az iránt, hogy a debreceni nyomászto lakásinség enyhítésére szolgáló katonai barakkok átépítését mielőbb meg lehessen kezdeni. Utazásának meg lett a kívánt eredménye, amennyiben a kormány nemcsak engedélyezte a barakkok átépítésére szükséges 540 ezer koronát, de mindjárt intézkedett is, hogy az Országos Menekültügyi Hivatal hpcssáa a város rendelkezésére a kívánt összeget. Tegnap azután megérkezett a Menekültügyi Hivatal, 300.000 koronáról szóló sürgönyi utalványa, s így az építkezés megejtésének mi sem áll többé útjában. A városi mérnöki hivatal már a jövő héten megkezdte az építkezést, s a katonai építési osztály segítségével három héten belül be is fejezi azt.

Szeptember 15 ikén nyílnak meg az iskolák. A város iskoláiban a főispán gondoskodása folytán menekültek kaptak hajlékot s amíg azokat onnan újból ki nem telepítik, az iskolákban nem lehet tanítani. Hubert Ottó kormánybiztos-főispán ez okból a Menekültügyi Hivatal fámogatásá mellett előterjesztést tett Haller István kultuszminiszternek az iránt, hogy Debrecen városában az iskolai tanévet ne szeptember elsején, hanem szeptember 15 én kezdjék meg. A főispán most várja az erre vonatkozó miniszteri rendeletet.

KIS HIREK

A fürstenfeldi fegyver-csinyról is kisélt, hogy az osztrák vörösek koponyájában formálódott magyar tulkapassá. Bardorfer osztrák százados sejtje volt osztrák magyar határszéli lánckereskedő zsidókkal.

Annyira szeretik a cseheket Pozsonyban, hogy az odaérkezett cseh pénzügyminiszternek egyetlen szállodában sem adtak szobát.

Allítólag életben van az orosz cár arra mutat egy irat, ami most került elő, mely szerint a cár megszökésekor Lenin adta ki az utasítást arra, hogy halála hírért kell költeni.

Megszűnt az osztrák postás sztrájk amit a tavirdászokkal együtt rendeztek. Követeléseiket részben teljesítették. Most már rendszeresen megkapjuk mi is bécsi postánkat.

Nem türik már a vörös uralmat a kozákok. A napokban 21,000 doni kozák felázadt a zsidó bolsevisták ellen és csatlakozott a fehér ellenforradalmi csapatokhoz.

X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X

A kivetett termés beszoigáltatása

A közlelmezési miniszter a vármegyék alispánjaihoz intézett táviratában elrendelte, hogy a községek a kivetést, amennyiben még nem készítették el, 24 óra alatt végezzék el. Ha valamely község a termésátlag megállapítása ellen föllebezéssel élt, a termelők egyelőre a kivetett mennyiség kétharmad részének leszállítására kötelezendők. A készletek átadása előtt eladás nem történhetik. Buza, rozs, kétszeres piaci árusítása azonban megtiltandó.

Ujabb boulognei tanácskozások

Páris, aug. 13. (N. St. t. j.) Lloyd George tegnap ismét elhagyta Londont és Milleranggal fog tárgyalni Boulogneban.

A vörös hadsereg: zsidó terrorcsapat

A „Times” mely bizonyára nem antiszemita újság, közzéteszi Mezcennikof orosz vörös generálisnak július 22-iki napiparancsát, amelyet Kievnnek a vöröshadsereg által eszközölt első kiűritése alkalmával a 12-ik vörös hadsereghez intézett. A parancs a következőképen szól: „Azokat a falvakat amelyekben anti bolsevista, de különösen antiszemita agitációkat folytatnak, teljesen el kell pusztítani. A bűnösöket vizsgálat és bírói eljárás nélkül agyon kell löni. Minthogy a zsidó nép különös buzgalmat fejt ki a kommunizmus érdekében, a zsidó bajtársakat az evakuálás ideje alatt különös segítségben kell részesíteni. Mezcennikof tábornok.” A Reichpost megjegyzi erre a cikkekre, hogy mi volna ez egyéb, mint felhívás a keresztényen programra.

IRODALOM

Szegény Magyarország

Mezey Jenő verskötele

Egy irredenta verkötet jelent meg tul a Dunán, Győrött: Mezey Jenő verskötele. Izléses, szép kiállítású könyvecske, melyben egy ifju magyar poeta reménykedve kesereg.

Uj poeta Mezey Jenő és mégis a régi! Költészetében nem a magyar puszták bánatos, bus poezise szólal meg; inkább a tűz, a teltre-vágyás mutatkozik elég gördülékeny verseiben. Apró könnyecsek ezek, miket egy hazátlan költő hullat elrabo't hazájáért; komoly, férfias, tettekre kész busongásoknak háborgó megnyilatkozásai. Mezey Jenőnek a verselésben jártasságát árulja el könyve. Szép gondolatok jó technikával kifejezve. A harmincon feldűlő verset számláló könyvecske 4 iven, Szilágyi Sándor kiadásában jelent meg Győrött. Bolti ára 15 korona. Kapható minden nagyobb könyvkereskedésben. (m-s.)

Orosz hadüzenet a franciáknak?

Páris, aug. 13. (N. St. t. j.) Wrangel tábornok elismerése élénken foglalkoztatja Anglia és Franciaország közvéleményét. Angliában Franciaország eljárása nagy elkedvetlenedést kellett, Oroszországban pedig ellenségeskedésnek tekintik azt és valószínűleg azzal fognak válaszolni, hogy Szovjet-Oroszország hadat üzen Franciaországnak.

SPORT

A Színház és Sport szerlegmérközése DVSC—DKASE 3:0. Értékes győzelmet aratott a Vasutasok szépen dolgozó csapata a szívósan védekező KASE csapata felett. A Vasutasok első gólijukat Németi kiszökése révén érik el az első felidőben, a másik kettőt tizenegyes büntető rúgásból Szolárzky és Polaneczky juttatja a kék-fehérek hálójába. Jó bíró volt Balg DNYSC.

A válogatott csapatban hír szerint a vasutasok két játékosra nem fog játszani s Fehér (DTE) szereplése is kétséges. Polaneczkyt és Németet eredményesen fogja helyettesíteni Nagy Bálint és Martin, de Fehért nem tudja pótolni Baik. Jobban megfelelne Bertók vagy Balla, esetleg Glatz.

Monarchista agitáció Csehországban

Prága, aug. 13. (N. St. t. j.) A cseh-szlovák sajtó iroda jelenti: Csehországban erős agitáció folyik a cseh köztársaság ellen. Jóllehet nyomozás folyik, nem sikerült kinyomozni az egészet, de azt megtudták állapítani, hogy az összeesküvők lengyelek és magyarok. Megállapították azt is, hogy a mozgalom a bécsi magyar nagykövetségtől indult ki és már-már eredményre vezetett.

Kobersky államtitkár, aki szintén a letartóztatottak között van, azt vallotta, hogy a magyar nemzetiségi kisebbségek miniszter küldötte Csehszlovákiába, hogy ott a vasutasokat szabotázásra s a katonákat lázadásra bírja.

Törvénykezés

§ Magánlakásértéért egy évi börtön. Kelling Ferenc politikai nyomozó volt a proletárdiktatura alatt s mint ilyen, behatolt Sesztina Jenő lakására s ott házkutatást tartott, bor és más szeszes ital után kutatott. Ma ítélkezett a gyorsított ötös tanács Nagy Kálmán elnöklelte alatt felette s Kellingert egy évi börtönre ítélte.

§ A vaggongyár áldozata. [A hajdusoboszlói direktoriumnak és munkástanácsnak volt tagja Ádám Ferenc a proletárdiktatura idején. Orgazdaság büntette miatt vonta felelősségre a törvényszék, mert jogtalanul fizetést vett fel, egyszer 3000, egyszer pedig 250 koronát. A tárgyalás végén az egyik tanu vallomásából derült ki, hogy Ádám nagyon jómódú földműves, háza, földje, gazdasága van s csupán a debreceni vaggongyárban, ahol 1898 től 1908 ig volt alkalmazásban, szivta magába a megrontó, hazug kommunista eszméket s ezért nem tudott ellentállni a kísértésnek s így vállalt direktoriumi tisztséget. A gyorsított ötös tanács Ferenczy Tibor vádbeszéde után 6 hónapi börtönre ítélte, de ebből 3 hónapot és 15 napot kioldítottak vett a bíróság.

Színház

Színházi és mozgósínházi irodák jelentése.

Vig-est a Vigszínházban. Holnap, vasárnap este Vig-estét rendeznek az „Egyetértés színjátszó társaság” tagjai és a Vigszínház elsőrendű erői csupa újdonságból álló műsorral. Fellépnek: Gombos Gizi, P. Sinko Gizi, Árkossi Olga, Vadkerti Endre, Szvitlik Ferenc, Turóczy Gyula. Lesz ének, dal, tánc, tréfa, komédia. A földszinti nagy körfolyosón konfetti korszó, melyhez cigányzenét Kiss Béla vezet.

Nyomatott a lapkiadó Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, Ferenc József-ut 59.

nekara ad. Jegyek máttól kezdve előre váltathatók.

Burlingtoni jaguár. A New-York Herald pályadíjnyertes regénye 4 részben 24 felvonásban. Első rész: A pokol milliói, második rész: A manillai ciklop, harmadik rész: S. O. S. (Mentsétek meg lelkeinket.), negyedik rész: Alarc nélkül. A főszerepekben Pearl White és Robert Robertson. Ez a film meglepő érdekességű, az amerikai technika bravuros munkát végzett, a darab témája izgalmasan érdekfeszítő. Bemutatja az Apolló. Jegyelővétel.

Cirkuszapachok IV. Kalandor történet 8 felvonásban, befejező rész az Urániában. Jegyelővétel.

Poe-Edgar költeményei után készült a Rejtelmes történetek című film, a szépet kedvelő közönségnek különösen ajánljuk. Bemutatja az Arany Bika Mozi.

URANIA	APOLLO
Szombat	Szombat
Cirkuszapachok IV.	Burlingtoni Jaguár
Amerikai kalandortörténet 8 felvonás.	Amerikai kalandortörténet 4 részben 24 felvonásban
Befejező rész.	Előadások 7 és 9-kor.
Előadások 7 és 9-kor.	
ARANY BIKA MOZI	
Szombat	
Rejtelmes történetek	
Dráma 5 felvonásban.	
Előadások 7 és 9-kor.	

Termelők figyelmébe.

Minden termelő személyére szóló felhívást kapott, hogy a rá kivetett gabonamennyiséget sürgősen szállítsa be.

A 38500—1920. Ke. M. sz. miniszteri rendelet 14-ik § a szerint, ha a termelő a reá kirótt gabonát 1920. augusztus 31-ig be nem szolgáltatja, az elsőfokú közigazgatási hatóság az 1916. évi IV. t.-c. II. §-a értelmében az illető termelőre a kivetett gabonamennyiség forgalmi árának 3-szorosát kitevő kártérítő összeget szab ki. A kártérítő összeg kiszabása a cselekmény elkövetőinek büntetőjogi felelősségét nem érinti. Ennélfogva saját érdekükben figyelmeztetjük a termelőket, hogy beszállítási kötelezettségüknek most már haladéktalanul, de legkésőbb augusztus 31-ig következmények terhe mellett eleget tegyenek.

Debreczen, 1920. aug. 13.

Közéletmezési ügyosztály.

Dollárt, sokolt, leit

vásárvasárnapján is egész nap a legmagasabb áron vásárol

RANKAI
bankirodája Debreczen
Degenfeld-ter 6. szám

Császárszállási
homoki ó és uj

FAJBORAIT

hordószámra és le-
: üvegezve ajánlja:

CSANAK JÓZSEF
kereskedelmi részv. társaság.

PÁLYÁZAT

Hajdudorogi g. kath. iskolaszék két tanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetés: törvényes. Lakbér: 300 korona. Pályázati határidő szeptember 10-ig.

Püspök ur Öméltóságához intézett kérvények Nsgos Ujhelyi Andor kanonok iskolaszéki elnök urhoz küldendő.

OLÁH IMRE
iskolaszéki jegyző.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Teljes ellátásra
nagyobb tanulókat elfogad ur család, Egyházter 11. keresztépület. Érdeklődni 20 lka után.

Földet keresek
lehetőleg városhoz közel 8—15 kat. hold, feketét, megvételre tanyával vagy anélkül, jó termő barna homok is lehet. Ajánlatokat sürgősen kérek. Cim a kiadóba.

Koros Sándor
férfi-szabó Buzsáczon Plac-n. 69.
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Makulatura
különként kapható lapunk kiadóhivatalában,

Kerések bérletet
5-től 50 holdig mikepérsi és szoboszlói köves utak közötti részen. — Cim a kiadóban.

Pénztáros
kisasszony, ki a könyvelésben jártas azonnal felvétetik Koros cég Plac-u. 69. sz.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Batthyányi-u. 22.
telefon: 1365.

Olcsó hus!

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a József kir. herceg-utcai székünkben a friss

marhahus 56 K
A juh-hus 52 K
Borju hus 54 K

A Pásti-utcai kóserházban is ezen árakban kapható, valamint a csarnok székünkben is. Tisztelettel

Grósz Nagy Mihály.

Blattner József üveg, tükör és porcellán kereskedése, üvegezési és képerkezési vállalata. **Csapó-utca 1. szám.** Raktáron jelenleg kész ablakok, vizes és boros poharak, lámpacsövek, gummiárúk stb. Viszonteladónak engedmény.

Uj lisztkönyveit előjegyzésre elfogadja

Kontsek Géza cég Rössuth-utca

Kovács és Kazánszenet, Akác műfat, Romancementet, Tüzfát vagonételben és métermázsánként azonnali szállításra ajánlok

Polyánszky Orest tüzfata és szénkereskedő Szoboszlai-ut 1. sz. Miklós-utca végén. Vidéki rendelést is eszközözik.

Sestakertben

Andrássy-uton 428 négyszögöl kitünő termő szőlő, gyümölcsös és egyszerű nádas pajta és a rajta levő terméssel azonnali átvételre eladó. Dezső László irodája Maróthy György-utca 19. szám.

Megérkezett!

BLATTNER GYULA
üzletében Debreczen Ferenc József ut 89. „ROYAL” szállodával szemben. Alapítási év 1801.

AJÁNL:
Mindennemű üveg és porcellán árukat, tábla üveget. Güttel raktáron tart. **Pontos és gyors kiszolgálás, előnyös bevásárlási forrás viszonteladók számára.**
Üvegezés és képerkezés.